

KOMISJA NADZORU FINANSOWEGO

Przewodniczący
Andrzej Jakubiak

DNB/IV/7111/178/1/MSZ/11

Warszawa, 2011.12. 28

Prezesi Zarządów Banków

**Dyrektorzy Oddziałów
Instytucji Kredytowych**

Zgodnie z art. 133 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo bankowe (Dz. U. 2002. Nr 72. poz. 665 ze zm.) jednym z celów nadzoru bankowego jest zapewnienie zgodności działalności banków z przepisami ustawy Prawo bankowe, w tym m.in. w zakresie ochrony tajemnicy bankowej. Mając na uwadze powyższe uznaję za istotne ponowne zwrócenie Państwa uwagi na przedmiotową kwestię.

Tajemnica bankowa należy do kategorii tajemnic ustawowo chronionych. Zgodnie z art. 104 ust. 1 ustawy Prawo bankowe tajemnica ta obejmuje wszystkie informacje dotyczące czynności bankowej, pozyskane i chronione przez bank na wszystkich etapach współpracy banku z klientem począwszy od negocjacji, a skończywszy na realizacji umowy, na podstawie której bank tę czynność wykonuje. Do zachowania tej tajemnicy są zobligowane banki i osoby w nich zatrudnione oraz osoby, za pośrednictwem których bank wykonuje czynności bankowe.

Dostęp do informacji objętych tajemnicą bankową jest przez ustawodawcę ściśle reglamentowany. Wyjątki od obowiązku zachowania tajemnicy bankowej są wymienione enumeratywnie w ustawie Prawo bankowe (w szczególności art. 104 ust. 2 i 3 oraz art. 105). Zgodnie z art. 104 ust. 3 ustawy nie obowiązuje banku zachowanie tajemnicy bankowej wobec osoby, której dotyczą informacje objęte tajemnicą. Osobom trzecim wiadomości te mogą być ujawnione (z zastrzeżeniem stosownych przepisów ustawy: art. 105, art. 106a i art. 106b) wyłącznie, gdy osoba będąca stroną umowy na piśmie upoważni bank do przekazania określonych informacji wskazanej przez siebie osobie. Oznacza to, że upoważnienie takie powinno określać konkretną zindywidualizowaną osobę, której bank

może przekazać te informacje (oznaczenie osoby powinno mieć miejsce w postaci pozyskania przez bank przynajmniej imienia i nazwiska/nazwy, adresu/siedziby osoby trzeciej). Warto w tym miejscu zwrócić uwagę, że informacje objęte upoważnieniem również nie powinny mieć charakteru ogólnego, ale - w możliwie czytelny sposób - skonkretyzowanych danych o rodzaju udostępnianych informacji.

Uzyskanie przez banki informacji stanowiących tajemnicę bankową jest równoznaczne z bezwzględnym zakazem dalszego przekazywania posiadanych informacji sformułowanym w art. 104 ust. 1 i 105 ust. 3 ustawy Prawo bankowe oraz sankcjonowanym w art. 171 ust. 5 tejże ustawy.

W szczególności zwracam Państwa uwagę na zagadnienie przekazywania przez banki informacji stanowiących tajemnicę bankową dotyczących obywateli innych państw, posiadających rachunki bankowe w Polsce, władzom tych państw.

W przypadku władz państwa obcego (innego niż Rzeczpospolita Polska) przepisy ustawy Prawo bankowe przewidują dwa wyjątki od obowiązku nieujawniania tajemnicy bankowej władzom/organom państwa obcego. Przedmiotowymi wyjątkami są:

- 1) wyjawienie informacji stanowiących tajemnicę bankową na żądanie sądu lub prokuratora w związku z wykonaniem wniosku o udzielenie pomocy prawnej, pochodzącego z państwa obcego, które na mocy ratyfikowanej umowy międzynarodowej wiążącej Rzeczpospolitą Polską ma prawo występować o udzielenie informacji objętych tajemnicą bankową (zgodnie z art. 105 ust. 1 pkt 2, ppkt c ustawy Prawo bankowe);
- 2) wyjawienie informacji stanowiących tajemnicę bankową na żądanie właściwej władzy nadzorczej, jeżeli jest to niezbędne dla wykonywania przez tę władzę nadzoru skonsolidowanego nad bankiem, przy czym w przypadku właściwej władzy nadzorczej z państwa niebędącego państwem członkowskim, jeżeli KNF zawarła z tą władzą porozumienie, o którym mowa w art. 141 f ust. 3 ustawy Prawo bankowe (zgodnie z art. 105 ust. 1 pkt 2, ppkt q ustawy Prawo bankowe).

Podstawą ujawnienia informacji stanowiących tajemnicę bankową w pkt 1 jest wniosek właściwego organu – sądu bądź prokuratora, oparty na ratyfikowanej umowie międzynarodowej, z której wynika prawo do wystąpienia z wnioskiem o uchylenie tajemnicy bankowej. W przypadku pkt 2 mamy do czynienia z obowiązkiem przekazania informacji objętych tajemnicą bankową, na żądanie właściwej władzy nadzorczej, jeżeli jest to niezbędne dla sprawowania nadzoru skonsolidowanego nad tym bankiem. Dodatkowym warunkiem

umożliwiającym przekazanie ww. informacji w przypadku, gdy wnioskodawcą jest władza nadzorcza z państwa nie będącego państwem członkowskim, jest zawarcie porozumienia pomiędzy tą władzą a KNF.

Biorąc pod uwagę państwa członkowskie Unii Europejskiej należy również przytoczyć przepisy dyrektywy 2006/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe, a w szczególności art. 42, 44-52, zgodnie z którymi państwa członkowskie mają obowiązek zapewnić nieujawnianie tajemnicy zawodowej. Ponadto artykuł 46 ww. dyrektywy stanowi, iż państwa członkowskie mogą zawierać umowy o współpracy z właściwymi organami państw trzecich umożliwiające wymianę informacji jedynie wówczas, gdy ujawniane informacje objęte są gwarancjami ochrony tajemnicy zawodowej.

Na szczególne podkreślenie zasługuje, iż w każdym przypadku, w którym należy rozważyć dopuszczalność ujawnienia tajemnicy bankowej, niezależnie od tego, czy dotyczy on prośby o ujawnienie pochodzącej od władz państwa demokratycznego czy też niespełniającego standardu państwa demokratycznego, bank jest zobligowany przez ustawodawcę do zachowania szczególnej ostrożności i zbadania, czy zachodzą przesłanki ustawowe umożliwiające uchYLENIE tej tajemnicy. Należy również wyraźnie podkreślić, iż każde nieuprawnione, a więc niezgodne z obowiązującym prawem uchYLENIE tajemnicy bankowej skutkuje odpowiedzialnością banku za szkody wynikłe z tego uchYLENIA (art. 105 ust. 5 ustawy Prawo bankowe). Odpowiedzialność banku może przybrać charakter odpowiedzialności kontraktowej (art. 471 i 474 kodeksu cywilnego) albo deliktowej (art. 415, 429, 430 kodeksu cywilnego). Naruszenie obowiązku zachowania tajemnicy bankowej może skutkować także odpowiedzialnością karną na podstawie art. 171 ust. 5 ustawy Prawo bankowe.

Biorąc powyższe pod uwagę podkreślam konieczność przestrzegania przepisów prawa i zachowanie szczególnej ostrożności w ujawnianiu informacji stanowiących tajemnicę bankową w rozumieniu ustawy Prawo bankowe.

Z powołaniem
PRZEWODNICZĄCY
KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO
A. Jakubiak
Andrzej Jakubiak